No. 276

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 19 November

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den November.

De *Moniteur* houdt eene ordonnantie van den 13den dezer, waarbij eenige wijzigingen in de bestaande quarantaine-bepalingen worden gelast.

— Bij eene besluit van den 12den, is de vice-admiraal *Rosamel* tot bevelhebber van het reserve-eskader te Toulon benoemd geworden. De *Moniteur Parisien* voegt hierbij, dat in het geval nadat tot de vereeniging van het reserve-eskader met dat van den Levant mogt besloten worden, de vice-admiraal *Rosamel* het opperbevel zou bekomen. — Men ziet in deze benoeming de wederlegging van de geruchten, die voor eenige dagen in omloop werden gebragt, van eene op handen zijnde schikking der oostersche zaken; terwijl anderen nog bovendien meenen, dat deze benoeming in verband staat tot het tegenwoordig bestaand verschil van inzigten omtrent de oostersche zaken, tusschen Frankrijk en Engeland.

— De russische gezant, graaf *Pahlen*, wordt met het begin der volgende maand, te Parijs terug verwacht.

De hertog van *Orleans* vertrok tegen den 25 en 26sten dezer in de hoofdstad terug.

— Men heeft van Marseille wederom de dagbladen van Smirna tot den 4den october ontvangen. De nieuwe fransche gezant *de Bourqueney*, is den 23sten aan boord der stoomboot *Lavoisier* te Thenedos gekomen; den volgenden dag heeft hij bezit genomen van het fransche gezantschapshotel, en is op de gebruikelijke wijze van de zijde der Porte verwelkomd. Volgens het dagblad van Malta, had heer *Porter* bij zijne komst aan de Dardanellen, zich een dag in de Besika-baai aan boord van het schip van den vice-admiraal *Lalande* opgehouden.

Te Konstantinopel duurden de vergaderingen van den Divan steeds voort, en hield *Reschid*-pacha bijna dagelijks bijeenkomsten met de tolken van de Europesche gezanten. De gezanten van Rusland en Oostenrijk hadden eene nieuwe nota aan de Porte gezonden, waarbij zij verklaren, dat de gezindheid hunner hoven jegens Turkije altijd dezelfde bleef, en de beste eendragt tusschen hen bestond om tot eene spoedige en gunstige beslechting van het turksch-egyptisch vraagstuk te komen.

Omtrent de voorwaartsche beweging van *Ibrahim*-pacha op Malatia mist men niets naders.

De beide engelsche en fransche vlooten waren van elkander gescheiden; de eene had den 23sten October de Besika-baai verlaten om te Oerlat te overwinteren, en de andere zou den 2den November naar Smyrna stevenen.

De berigten alhier uit Alexandrie tot den 19den October ontvangen, spreken van eene verandering die men in de gevoelens van *Mehemed-Ali* en gevolgelijk in zijne staatkunde wilde opgemerkt hebben. Den 16den des avonds was hij van zijn jongsten togt te Alexandrie teruggekomen, had den volgenden dag de consuls ontvangen en zich zeer voorkomender jegens hen getoond. Er waren dien ten zelfden morgen vergunningen in omloop dat de turksche vloot eerlang naar Konstantinopel zou terugkeeren, en dat de onderkoning van zijne vordering tot verwijdering van *Chosrew*-pacha had afgezien. Het gerucht van het vertrek der vloot vond welligt ook zijn oorsprong in het aan boord brengen van een voorraad water, beschuit en munitie; doch over het algemeen werd er met reden weinig geloof aan geslagen.

— Ter beurze van heden (15 *November*) waren genoteerd 5 pCt. 111,05; 3 pCt. 81,95; Nap. r. 103,10; 3p. Arduin, 28 ons achtste; Passive 7¼; Rom. L. 101½.

Van den 16den.

De *Moniteur* vermeldt heden dat de pairs zich den 16den December als hof van justitie zullen vereenigen, om het rapport over de tweede propositie in de zaak van den opstand van Mei ll. aan te hooren. De beklaagden zullen dus ruim zeven maanden gevangen hebben gezeten alvorens zij voor hunnen regter verschijnen, terwijl men, naar der staat van de instructie, gelooft, dat vóór de maand December nog meer dan de helft ter zake van den opstand gevangen zittende personen, bij gebrek aan genoegzaam bewijs, zullen in vrijheid gesteld worden. De reden van de vertraging schijnt voornamelijk in de vrees te moeten gezocht worden, dat geen genoegzaam getal pairs zoude opkomen, waarvoor nu bij de op handen opening der kamers alsdan waarschijnlijkheid bestaat.

— De meeste bladen houden zich heden bezig met de benoeming van den vice-admiraal *Rosamel*, bij vele vindt zij afkeuring, omdat men den vice-admiraal wel voor een dapper en braaf zee-officier houdt, maar hem weinig staatkundige bekwaamheid toekent, en het voor den vice-admiraal *Lalande*, die reeds zoo vele bewijzen van bekwaamheid zou gegeven hebben, hard moest vallen onder dezelfde bevelen gesteld te worden. Algemeen heeft men in deze benoeming het bewijs gezien, dat men nog bezorgdheid koestert voor de gevolgen der tegenwoordige Oostersche kwestie. De *Temps* daarentegen, die sedert eenige dagen steeds van eene beslechting der Oostersche zaken en van de teekening van een traktaat tusschen de Porte en Egypte spreekt, op de grondslagen door Frankrijk voorgesteld, vindt in de gezegde benoeming niets bijzonders.

— De *Moniteur* houdt eenige bevorderingen in het wapen der zee-artillerie.

— Algemeen was de verwachting in de hoofdstad onder de arbeidende klasse, dat met de jongst verloopen veertien dagen de prijs van het brood zou verminderd worden; de teleurstelling daarover heeft heden morgen tot eenige onlusten gegeven.

— Men zegt dat de regter *Berenger* zich, op den raad zijner vrienden, almede onder de kandidaten voor het lidmaatschap van de akademie, ter vervanging van den heer *Michaud*, geplaatst heeft.

— De agent van don *Carlos*, de markies van *Tavernier*, bevindt zich nog altijd in de hoofdstad, schoon hem reeds voor veertien dagen het bevel gegeven was Parijs te verlaten. Men denkt dat de vreemde gezanten voor hem zijn tusschen beiden gekomen.

— Van de spaansche grenzen heeft men heden geen nadere tijdingen. De gewone berigten uit Madrid van den 9den zeggen, dat de zaken nog in denzelfden toestand waren. De gexalteerde partij, die ongaarne de tusschenkomst van den maarschalk *Espartero* zag, wilde de ministers steeds door eene vijandelijke houding vrees aanjagen. Men zeide dat in de klubs een oproer werd voorbereid, en dat, om de zaak meer gevolg te doen hebben, er pogingen tot deelneming bij de troepen aangewend werden. Tot heden waren deze echter bij het regiment van de koningin geheel vruchteloos geweest. Het ministerie dat tot nog toe niet streng had willen handelen tegens de weigerende contribuabelen en de klubbisten, had echter uit voorzorg eenige troepen naar Madrid ontboden, onder anderen een estadron kurassiers; men wilde dat de brigadier *Balboa*, kommandant van la Mancha, tot militairen gouverneur der hoofdstad zou benoemd worden.

De gexalteerde partij verborg hare oogmerken niet. Zij werden zoo bij de leden van de meerderheid der kortes, als in de klubs drukke bijeenkomsten gehouden; het ontbrak hun echter grootelijks aan eendragt; in een der laatste bijeenkomsten waren de heer *Caballero* en de broeder van den heer *Calatrava* bijna handgemeen geworden, zoodat men hen met geweld had moeten scheiden.

Sommige lieden wilden te Madrid, dat *Espartero* vóór den 20sten in de hoofdstad kon zijn en het bevel over het operatieleger aan *O'Donnel* zou opgedragen worden; dit gerucht vond echter weinig geloof. Men hoopte te Madrid op den afval van een deel der chefs of benden van *Cabrera*. — Volgens de tijdingen uit Galicie zou de karlistische chef *Palillos* naar Portugal geweken zijn. De provincien waren overigens rustig; men verlangde echter dat de nieuwe constitutionele autoriteiten geen verdere maatregelen namen, die de gemoederen moesten verbitteren.

Men had te Madrid veel gesproken, dat de komst van den heer *de Toreno* een einde zou stellen aan de ministeriele onzekerheid; doch hij scheen zich niet op den voorgrond te willen plaatsen en had nog om eene audientie bij de koningin verzocht. Volgens een bijzonderen brief zou hij slechts aangeraden hebben, dat men zich niet van den constitutionelen weg verwijderde. Deze briefschrijver vermeent, dat de koningin den 18den een manifest zou uitvaardigen, waarin zij de redenen zou vermelden, die haar hadden doen besluiten, om de cortes te ontbinden.

— Ter beurze van heden waren genoteerd: 5 pCt. 111,05; 3 pCt. 81,90; Nap. r. 103; Sp. Ardoin 28⅛; Passive 7¼; o. diff. 7⅝; n. diff. 12; Rom. L. 101½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 15den November.

Onze vermaarde stadgenoot Dr. *E. Ruppel* ontving dezer dagen het diploma van corresponderend lid van wege het Bataviaasch genootschap op Java. Hetzelve werd hem door Dr. *Dobel* te Batavia toegezonden, te gelijkertijd met eene nieuwe zending van dien geleerde, van natuurkundige voorwerpen voor het Senkenbergsche genootschap alhier.

— De derde vergadering van den Saksischen Landdag is den 10den dezer te Dresden door den koning geopend geworden.

— De *Leipziger Allgemeine Zeitung* bevat het volgende schrijven uit Posen van den 6den dezer:

« Het bevel van den aartsbisschop, om geene klokken meer te luiden, duurt nog voort, en wordt schier in de gehcele provincie opgevolgd. Tegen Paschen wil men dit verbod nog verder uitstrekken, en wel zoo, dat geen priester meer de mis zal mogen lezen of andere kerkelijke functien verrigten. Reeds thans is dit op sommige plaatsen in onze provincie het geval, en wel omdat vele priesters slechts voor een bepaalden tijd de vergunning des aartsbisschops tot het verrigten van kerkelijke functien hadden gekregen. Bij velen is die tijd reeds nu afgeloopen, bij anderen op het punt van te verstrijken. Overigens had men niet kunnen verwachten, dat deze geheele zaak op de massa des volks zoo weinig indruk zou maken, en dat die indruk op vele plaatsen zelfs ten nadeele van de Katholijke kerk zou uitvallen. De overgang van Katholijken tot de Protestantsche kerk is nooit zoo menigvuldig geweest als tegenwoordig. Wanneer een Katholijk een gemengd huwelijk wil sluiten en daarin moeijelijkheden van den kant van zijnen geestelijke ontmoet, dan behoeft hij zich slechts dan de regering te wenden, welke hem terstond eene vergunning verleent, om zich, door welken Protestantschen geestelijke hij wil, te laten trouwen. Er zijn reeds meer dan 600 zulke vergunningen afgegeven, en wanneer in onze provincie 600 paren zich zoo verlicht van denkwijze betoonen, dan kan men zulks aanmerken als een sprekend bewijs van den geest des tijds en van den verminderden invloed der geestelijkheid op het volk. »

— Men meldt uit Zwitserland, dat in het kanton van Tessino een complot der radikalen is ontdekt, ten doel hebbende de algeheele omverwerping der bestaande orde van zaken, aan het hoofd waarvan zich zekere bekende Carbonaro, met name *Chiani*, zou bevinden. Men ziet diensaangaande nadere bijzonderheden te gemoet, doch men verzekert, dat in elk geval de overheid meester is gebleven, en de zamenzwering heeft verijdeld.

— Uit Weenen schrijft men van den 8sten, dat de geheele keizerlijke familie thans weder haar winterverblijf, den hofburgt te Weenen betrokken heeft. — Den 6den was bij den staatskanselaar, vorst *von Metternich*, voor de eerste maal na zijne terugkomst en geheele herstelling, weder algemeene receptie van het diplomatische korps, welke voortaan regelmatig elken woensdag zal plaats hebben. — De turksche gezant *Rifaat*-Bei, heeft den 7den Weenen verlaten, naar Konstantinopel terugkeerende. Voor zijn vertrek had hij eene bijeenkomst met vorst *Metternich* gehad. Sedert eenige dagen bevonden zich te Weenen de pruissische oversten *von Moltbach* en *Vincke*, die beiden in het turksche leger den slag bij Nesib hebben bijgewoond. — Den 7den heeft men te Weenen in de keizerlijke rijschool het oratorium *Paulus* van *Mendelsohn Bartholdy* uitgevoerd. Meer dan duizend zang- en toonkunstenaars namen aan de uitvoering van dit overheerlijk muzijkwerk deel, welke ook door de leden der keizerlijke familie werd bijgewoond.

ENGELAND.

LONDEN, den 7den November.

HH. DD. HH. de Prinsen *van Coburg*, die zich een geruimen tijd alhier hadden opgehouden, hebben van H. M. afscheid genomen, en zullen over Brussel naar Duitschland terugkeeren. Men verwacht Hoogstdezelve tegen Maart aanstaande alhier terug, en dat het huwelijk van Prins *Albert* met H. M. in de maand Mei daarop zal plaats hebben.

— Z. K. H. de hertog *van Cambridge* is alhier van zijne oefeningsreis wedergekeerd.

— Men heeft berigten uit Bombay, tot den 7den der vorige maand. Daaruit blijkt dat het Britsche leger, na deszelfs doel in Kabul bereikt te hebben, zou aftrekken. Er zou intusschen nog eene genoegzame bezetting ter bescherming van den Schach van *Soola* achterblijven.

— De Schach van Perzië had het verlangen doen blijken, om zijne betrekkingen met Engeland weder aan te knoopen.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 90½; Nederl. 2½ pCt. 51⅜; 5 pCt. 95¼; Sp. Ardoin 27½; Portugal 3 pCt. 23.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den November.

De kamer van vertegenwoordigers heeft de zitting van gisteren geheel besteed met de betwiste benoeming van een der leden, den heer *Desmet*, te Dendermonde, welke benoeming ten slotte met 59 tegen 6 stemmen, overeenkomstig het voorstel der commissie van onderzoek, voor nietig werd verklaard.

De senaat heeft gisteren met eenparigheid de voorgestelde graanwet definitief aangenomen. Krachtens dezelve zal de uitvoer van granen en meel tot den laatsten november 1840 verboden blijven, met vrijlating echter aan het gouvernement om het verbod, naar omstandigheden, geheel of ten deele op te heffen.

— De heer *de Stassart* door de kiescolleges van Brussel, Namen en Nivelles tot senateur gekozen, heeft aan de kiezers een rondgaanden brief geschreven, om hun de redenen te verklaren die hem hebben doen besluiten het mandaat van de kiezers van Brussel aan te nemen. Zijne keus grondt hij voornamelijk daarop dat hij te Brussel zijn verblijf houdende, beter bekend is met de behoeften der bewoners en dagelijks hunne wenschen kan vernemen.

— De *Messager de Gand* vermeldt dat men 11. dingsdag in de gemeente Looz, nabij Rijssel, ook eene huiszoeking gedaan heeft bij den heer *d'Herbigny*, voormalige secretaris-generaal van het noorder-departement; deze huiszoeking heeft echter niets opgeleverd.

In het *Handelsblad* dezer stad leest men het volgende:

« Wij weten stellig genoeg, om het te waarborgen, dat er financiele onderhandelingen zijn dangeknoopt tusschen aanzienlijke Belgische en Hollandsche kapitalisten, en het kabinet van Madrid, tot het verwezenlijken van eene uiterst belangrijke operatie, van welke de weinig verwijderde afdoening het crediet van Spanje zal herstellen, door aan hetzelve de noodige fondsen te verschaffen om spoedig den burgeroorlog ten einde te brengen, en verbindtenissen met zijne tien achter zijnde schuldeischers aan te gaan, terwijl dezelve middelen aan hetzelve tegelijk zullen verschaffen om de minst bezwarende maatregelen te overleggen tot regularisatie zijner schulden, hetzij door een plan om de in omloop zijnde schuldbrieven op eenen gelijken voet te brengen, hetzij op eene andere wijze."

— De *Nouvelliste* van Verviers schrijft, dat het gouvernement zich nu met ernst aan de voortzetting van den spoorweg van Luik naar de pruissische grenzen het gelegen[illegible] machtiging gegeven had tot den aankoop van het noodige terrein, voor de afdeeling van Verviers tot aan de grenzen.

— Op den spoorweg te Gent heeft een vreeselijk voorval plaats gehad. Een der werklieden, het leven moede, legde met de grootste koelbloedigheid, bij het aankomen van den trein, het hoofd op het spoor. De locomotive rolde er over heen en sneed het hoofd van den romp.

Van den 17den.

Na nog eenige discussie over de verificatie der volmagten, was bij de kamer der vertegenwoordigers gisteren aan de orde, de vraag betrekkelijk het regt van al of niet zitting nemen der gedeputeerden van de afgestane grondgebiedgedeelten. De minister *de Theux* zeide, dat het gouvernement in de vorige zitting een ontwerp had aangeboden, om het zich thans voordoend bezwaar voor te komen; de vertegenwoordigers hadden het ontwerp aangenomen, doch de senaat had het verworpen; in den tegenwoordigen staat van zaken vermeenden de ministers, dat men de bedoelde leden nog als leden van de kamer erkennen moest tot hun tijdstip verstreken was.

De heer *Dumortier* bewaerde dat er met slechts geen twijfel te dezen aanzien kon bestaan, maar dat de waardigheid van de kamer vorderde, dat de zaak zelfs niet in deliberatie werd gebragt, en tot de orde van den dag werd overgegaan.

De heer *Pirmez* daarentegen vermeende, dat er uit het bijzonder zitten als gedeputeerden van de gedachte leden geene bezwaren tegen den rijzen, welke de constitutionaliteit van de daden der leden der wetten door haar gesteund later kon doen betwisten, welke zelfs noodzakelijk was dan de zaak tot rijper onderzoek aan eene commissie werd verzonden; dit gevoelen werd door den heer [illegible] ondersteund en door den heer *Nothomb* bestreden.

Over beide de voorstellen: de orde van den dag en het onderzoek door eene commissie, zou afzonderlijk gestemd worden. De orde van den dag met 59 stemmen in onvrije gebragt zijnde, verklaarden zich 42 leden daarvoor en 22 tegen, waardoor de zaak beslist werd dat de bedoelde leden zitting blijven houden.

Hierna zou tot de benoeming van het bureau der kamer worden overgegaan. De heer *Dumortier* verlangde zulks tot Maandag uit te stellen, aangezien zich slechts vele leden verwijderd hadden. De minister *Delfosse* vereenigde zich hiermede, op grond dat men anders den schijn zou geven alsof de stemmingen bij verrassing verkregen

schied. Over deze uitdrukking trok de heer *de Brouckere* zich het harnas aan, waarop een onstuimig tooneel plaats greep; een aantal leden verwijderde zich met den president, anderen verklaarden op hunne plaats te willen blijven; de heer *de Brouckere* ijlde naar het bureau en maakte zich van de naamlijst der leden meester, om de namen af te roepen. Ten slotte werd toch bij hoofdelijke stemming beslist om de benoemingen van het bureau tot Maandag uit te stellen.

— Het voorgesteld budget van uitgaven is als volgt verdeeld:

Openbare schuld, intressen fr. 21,874,740,26; pensioenen, wachtgelden fr. 3,699,677,26; depôtfonds fr. 496,000; Dotatiën: civiele lijst, kamer van vertegenwoordigers fr. 3,183,172,75; rekenkamer fr. 125,286,90; ministerie van justitie fr. 6,451,777; ministerie van buitenlandsche zaken fr. 1,061,000; ministerie van binnenlandsche zaken fr. 8,658,375,20; ministerie van openbare werken fr. 9,027,631,27; ministerie van marine fr. 912,726; ministerie van oorlog fr. 32,700,000; ministerie van financiën fr. 14,225,750; nonvaleurs en remboursementen fr. 1,806,309; te zamen fr. 291,342,225,94. Het oorlogsbudget bedraagt fr. 16,608,498,70 minder dan in het loopende jaar; de openbare schuld is met fr. 6,065,489,17 vermeerderd; welke vermeerdering gezegd wordt voort te vloeijen uit de aanvulling der te betalen rente krachtens het traktaat van 19 April en de vermeerdering van intressen en vermoedelijke kosten der vlottende schuld.

— De beide Prinsen van Saxen-Coburg zijn gisteren uit Engeland alhier teruggekomen met voornemen om de reis naar Duitschland voort te zetten.

Men verzekert dat de heer *Barthels*, die vroeger in betrekking stond tot de redactie van den *Belge*, thans als een der hoofdredacteurs van het dagblad *l'Espoir* is opgetreden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den November.

Men vernoemt, dat het Z. M. behaagd heeft, Zn. D. H. den Hertog *van Saksen-Weimar Eisenach*, te benoemen tot ridder grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Gisteren middag is er bij HH. KK. HH. den Erfprins en Erfprinses *van Oranje* groot diner gehouden, hetwelk door Z. K. H. den regeerenden Hertog *van Saksen-Weimar*, en onderscheiden leden van het Koninklijk Gezin is bijgewoond.

» Men verzekert, dat H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen, tegen de helft der maand December aanstaanden, naar Berlijn zal terugkeeren.

» Heden is de 26-en-twintigste verjaarding van de gezegende omwenteling des jaars 1813 gevierd, met het uitsteken van vlaggen uit alle openbare gebouwen en uit onderscheidene huizen van bijzondere personen. In de kerken is aan die voor het Vaderland gewichtige gebeurtenis herdacht, en den Allerhoogsten plegtig daarvoor gedankt.

» Gisteren hebben de E. G. A. heeren mr. *H. A. Bollard* en mr. *C. J. Vaillant*, nieuw benoemde raadsheeren in het prov. gerechtshof van Holland, plegtig in eene algemeene vergadering van dat hof, hunne zitting genomen. De Ed. G. A. heeren procureur-generaal en de E. G. A. heer President van dat hof, hebben achtereenvolgens de nieuwe raadsheeren met toepasselijke aanspraken, met de aanwaarding hunner nieuw verkregene betrekkingen geluk gewenscht, waarop de E. G. A. heer *Bollard*, ook namens den E. G. A. heer *Vaillant*, in eene op de gelegenheid passende rede heeft geantwoord.

» Gisteren heeft de Hooge Raad, eene algemeene vergadering gehouden, en daarin, naar men vernoemt, wederom gehandeld over het ontwerp eener wet op de misdaad van zeeroverij, alsmede omtrent de zinnelo gestalten en misdrijven in zaken van prijsen en buit, bij art. 89 en 90 R. O. hierafter vermeld.

» Sinds eenige dagen bevindt zich de heer *L. Lemaire*, uit Parijs, in de residentie, met het oogmerk, om de toestellen der verbeterde daguerréotypes te plaatsen, terwijl hij tevens openbare zittingen houden zal, waarin hij toepassing dezer nieuwe wijze zal aantoonen. Eenige daarstelling dezer nieuwe uitvinding van den heer *Daguerre* te verwachten.

— Bij de Tweede Kamer is ingediend in de aan Z. M. voorgedragene vermeerdering van het maatschappelijk kapitaal der grofsmederij te Leiden, met eene som van *f* 100,000, waardoor hetzelve bepaald wordt op *f* 300,000, verdeeld in 300 aandeelen, ieder groot *f* 1000.

— De Koning is in den jare 1830 bepaald hebbende, dat de Noord-Nederlanders, welke op hoogescholen in de Zuidelijke provincien studeerden, en daarop bleven doorstudeeren tot dat zij gepromoveerd mogten zijn, later naar herwaarts komende, niet zouden worden geadmitteerd hier te lande, om, op grond hunner bij die hoogescholen verkregen diploma's, hun beroep, hetzij van advocaat, hetzij van medicinae-doctor of anderzins, uit te oefenen, heeft thans, ten gevolge der bij de hooge regering ingediende adressen van zulk in dat geval bevindende personen, verlangd, dat de departementen van Binnenlandsche Zaken en Justitie zouden nagaan, of, en in hoeverre, ten gevolge der eindschikking der zaak met België, alsnu in deze zaak verandering zoude behooren te worden gebragt, ten dien effecte, dat dezelve, behoudens zekere bepalingen, van b. v. een nader onderzoek, ongehinderd de practijk zouden mogen uitoefenen. Enkele der adressanten zouden zich veroorloofd hebben, de hooge regering op te merken, dat, indien in dezen geene verandering mogt worden gemaakt, zij gelijk zouden gesteld worden met bannelingen, daar zij, daardoor geen middel van bestaan in hun eigen Vaderland kunnende bekomen, verpligt zullen worden hetzelve te verlaten, om zich in de afgevallen provincien neder te zetten, hetgeen hun aldaar altijd aan eene onzekere kostwinning blootstelt. Men ziet nopens deze aangelegenheid 's Konings beslissing met belangstelling gemoet.

— Men schrijft, dat het Z. M. behaagd heeft, aan onderscheiden eervol ontslagen tijdelijke officieren van gezondheid van de 2de en 3de klasse, bij het ontbonden leger te velde, gratificatiën te verleenen, en wel aan ieder ten bedrage van 3 maanden hunner vroeger genoten bezoldiging.

— Wij vernemen, dat door Z. M. aan den heer *Mulhausen*, te Friedberg in Saxen, eene gouden medaille is verleend, wegens een door hem aan Z. M. aangeboden kunstwerk van zilver- en andere ertsen, in den vorm van eene bergwerkersbijl; met verdere bepaling, dat dit kunstwerk in het koninklijk kabinet van zeldzaamheden, te 's Gravenhage, zal worden geplaatst.

— De *Utrechtsche Courant* vermeldt dat de HH. studenten der Utrechtsche Hoogeschool een aanvang hebben gemaakt, om de wetten en gewoonten op het ontgroenen aan eene herziening te onderwerpen. Eene algemeene vergadering van HH. studenten is daartoe II. Zaturdag in het groot Auditorium gehouden.

— Den 15den is weder een detachement van 30 manschappen van Harderwijk naar Hellevoetsluis vertrokken, om met het schip *de Zéphir* naar Java te worden overgevoerd.

— Op den 20sten dezer ten één ure, zal in de algemeene vergadering van de maatschappij tot bevordering van Beeldende kunsten, in het locaal genaamd *Odeon*, te Amsterdam, worden overgegaan tot de verdeeling der op de onlangs in de residentie gehouden tentoonstelling door die maatschappij aangekochte schilderijen en zulks bij wijze van verloting.

Aan het *Weekblad van het Regt* wordt het volgende uit Rotterdam geschreven:

Den 15den December aanstaande, zal eene zeer belangrijke regtskwestie voor de Arr. Regtbank alhier behandeld worden. Het geldt daarbij de vraag, of de Regterlijke magt kennis nemen en oordeelen over de wettigheid of onwettigheid eener door het administratief bestuur executoir verklaarde grondbelasting.

De zaak, welke hiertoe aanleiding geeft, schijnt hierop neder te komen: Drie zalmvisscherijen op de Lek hebben aan eene familie hier te lande tegen zekeren penning van den zalm en steur, het regt verpacht, om daar te mogen vischen. Hierover is echter tusschen zalmvischerijen en die familie ook verschil: aan de eene zijde, laat men dit voortduren als pachtsom, en aan den anderen kant als verbeurte. De administratie vordert thans, grondbelasting over die vischerijen. Hiertegen zijn deze bij de Regtbank in oppositie gekomen. — 1°. op grond, dat hierop volgens de grondwet geene *grondbelasting* kan geheven worden; en 2°. hebben zij de familie in garant geroepen, en, indien men mogt oordeelen, dat die belasting werkelijk geheven kan worden, dezelve als dan door de eigenaars, en niet door de huurders moet betaald worden. De administratie vordert, dat de Regtb. zich in deze incompetent verklare. Met belangstelling ziet men de behandeling en den afloop dezer zaak te gemoet.

— Aanstaanden Woensdag wordt er eene zeer belangrijke zaak te Utrecht behandeld, over den 13den penning, waarin de heeren *Lipman* en *B. Donker Curtius* zullen pleiten.

De belgische bladen melden, dat den 5den dezer, in de St. Maartenskerk te Weert, het graf ontdekt en geopend is van den graf *van Hoorn*, den 5den Junij 1568 te Brussel onthoofd. Deze ontdekking zou geschied zijn ten gevolge van een aantal der aldaarsche inwoners, te Utrecht, en in verbinding met dien, ontworpen, om een prachtgraf voor den ongelukkigen graaf te doen stichten. Men heeft het gezamte onbeschadigd gevonden, met den schedel op de borst. In een zinken lijkbus, die men heeft moeten doorgaan om te zien wat zij bevatte, heeft men in met renkwerk voorzien, rood het hart des graven gevonden: hetzelve had nog zeer volle zijne gedaante en kleur, doch viel bij het aanraken in stof. Op die lijkbus las men de woorden: *Heer en Grave van Hoorne...*, 26 *Junij* 1568. Het overige was onleesbaar. Alles is weder zoo goed mogelijk, in staat gebragt, waarin men het gevonden heeft, en men verwacht spoedig, dat een begin met de oprigting van het prachtgraf zal worden gemaakt. Men wil in België, dat Z. M. onze Koning, behoeven de Grins de *Chimay*, aan het geslacht der graven *van Hoorn* verwant, vooral de kosten daarvan willen dragen.

STAATSBEGROOTING EN STAATSREGELING.

De schorsing der werkzaamheden van de leden der Tweede Kamer moet eensdeels worden toegeschreven aan de menigvuldige bedenkingen tegen den inhoud der begrooting, en anderdeels aan de noodzakelijkheid, om aan de regering tijd tot beantwoording dier aanmerkingen te geven. Het komt er hier minder op aan, dat aan al de aanmerkingen eenig antwoord mag te beurt vallen, meer echter dat op de grondige aanmerkingen regt mag worden gedaan, door toestemming tot vermindering van het inderdaad hooge cijfer der begrooting, of dat in allen gevalle de regering zich verklare, dat de als crediet-wetten over 1840 voorgedragene begrooting, niet ten gevolge hebbe, dat voor het vervolg verscheidene nu reeds hoog geraamde posten bepaald blijven. Het is ons allerbedenkelijkst voorgekomen, om anders dan als bloote crediet-wetten de begrooting over 1840 aan te zien. Hoe toch anders zou het aan de vertegenwoordiging mogelijk zijn, om met eenige grondigheid een onderzoek der staatsbehoeften daar te stellen, over het tijdsbestek van een jaar; terwijl men toch wel met billijkheid verwachten mag, dat het gehee le jaar 1840 met verloopen zal met redekavelingen omt over de wijzigingen der Grondwet, het arresteren derzelve en derzelver executie? Bij de reeds, bij de sluiting der vorige zitting, gedane verklaring, dat de tijd tot herziening onzer staatsinstellingen gekomen was; sedert het traktaat van scheiding reeds sedert April dezes jaars voor ons verbindende is geworden, had men met betamelijkheid mogen verwachten, dat het ontwerp eener herziene en verbeterde Grondwet aan de Staten-Generaal reeds in October zoude zijn medegedeeld, en dat de begrooting daarmede in verband zoude hebben gestaan. Het liet zich gereedelijk voorutzien, dat nu het land tot rust is gekomen, er handen aan het zoo noodzakelijk werk der herbouwing onzer gedeeltelijk gesloopte staatsinstelling moesten geslagen worden, en dat daarop ernstiglijk zou worden aangedrongen, nadat men gedurende negen jaren, om der tijdsomstandigheden wille, over vele en zelfs gewigtige bedenkingen was heengestapt, en men had mogen verwachten dat de voordragt van dat ontwerp eener revisie der Grondwet, zoude zijn opgesteld in zoodanigen geest, als welke door de getrouwe Vertegenwoordiging van een wel bezadigd, maar bevrijd en zijner vrijheden en regten jaloersch volk mogt gehuldigd worden. Hoe aangenaam zoude de Natie niet verrast geweest zijn, indien die indiening in October hadde moge plaats gehad hebben, en de Staten-Generaal gedurende den tijd hunner afwezigheid uit de residentie, in de gelegenheid waren gesteld geweest, om nu een zoo gewigtig ontwerp als de herziening der staatsregeling, in kunne afzondering te kunnen overpeinzen. Die benuttiging van een kostbaren tijd, gedurende eene zitting, waarin men met volle overtuiging verwachten mag en moet, dat de grondslagen zullen gelegd worden onzer staatshouding voor het vervolg van tijd, zoo alleszins wenschelijk geweest zijn, en voorzeker niet minder doelmatig bevonden zijn geworden, terwijl nu toch de leden der Staten-Generaal, onbekend met de verlangens der regering, gesluierd worden tusschen allerlei voorstellen, en niet in de gelegenheid zijn, om het gevoelen der regering ter toetse te brengen aan de van alle zijden voorgestelde opinien. Terwijl dus de Staten-Generaal inderdaad buiten mogelijkheid zijn, om anders dan eene crediet-wet te stemmen, daar zij toch niets kunnen berekenen, buitrent de meestgewigtige punten worden, is, van haren kant, de Regering niet wel bij magte een grondig bescheid op alle die aanmerkingen en bedenkingen te doen, of met eenigen grond lagere cijfertallen voor het vervolg, niet te *belooven* — want dat is gemakkelijk — maar *aan te wijzen*, zonder het toch wel niet meer bij de Regering dan bij de Vertegenwoordiging, het plan kan zijn, om onze, buiten alle evenredigheid met de kiesbelasting der natie opgevoerde, kostbare staatshuishouding zoo als die voor een grooter en rijker bevolkter staat was ingerigt, [illegible] vertegenwoordigende; eene staatsinrigting, die [illegible] en dadelijk en dus vermeerdering van onze [illegible] schulden heeft ten gevolge, maar dat laatste verwachten is naar beide, en van Regering en van Staten-Generaal, dat zij zich zullen ten doel stellen, het ontlasten der natie van de overige belastingen die haar drukken, en dat men niet zal beredeneren, wat kan de Natie dragen? maar alleen: hoe kan de Natie van hare schulden en zware opbrengsten verlost worden? Daartoe moet zuinigheid aan orde met eene [illegible] een zuivere staatsinrigting gepaard en in werking gebragt worden.

Ter AMSTERDAMSCHE EFFECTEN-SOCIETEIT van gisteren (11 *November*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 51 drie zest. 1 negen; drie zest.; Kansbil. 25⅝; Handelm. 161⅛; O. Indie 5 pCt. 94⅛; Ardoins 26 ⅝; drie achtste; ⅝.

*** Bij den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM, te *'s Gravenhage*, als van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

NOODWENDIG HANDBOEK

voor den Burger en den Landman, of onderhoudende en leerrijke Geschiedenis van het Dorp *Mildheim*, door R. Z. BECKER, naar het Hoogduitsch, 1e Stukje, met 6 fraaije Houtsnee-plaatjes . . . . . *f* 0,65.

Men zie omtrent dit HANDBOEK het uitvoeriger bericht, hetwelk daarvan alom *gratis* te bekomen is.

*** Bij P. WEDTS DE SWART, te *Vlissingen*, is van de Pers gekomen:

DE GANS MET DE PAAUWENSTAART,

OF HET GENEESMIDDEL DER HOOGMOEDSDOLHEID.

Oorspronkelijk Blijspel met Zang, in twee Bedrijven, door A. Revius. Prijs 50 Cent.

Met goed succes werd gedebiteerd: [illegible] TISCH ZAK-WOORDENBOEK, behelzende eene verklaring van verderlei Kunst-, Bastaard- en Verouderde Woorden, uit onderscheidene Talen ontleend. Prijs *f* 2,00.

*** De Boekdrukker J. OOMKENS, te *Groningen*, heeft aan de voornaamste Boekhandelaren van het Rijk verzonden:

BERICHT VAN INTEEKENING, PROEVEN van de PLATEN, en BEWERKING op een PLAATWERK, getiteld: *NATUURLIJKE HISTORIEËN DER ZOOGDIEREN*, met meer dan 250 GEKLEURDE AFBEELDINGEN, op 84 Platen, in gr. 4to, in Aflevering, de negen eersten van acht Platen en Beschrijving, en de tiende van twaalf Platen, Beschrijving, Titel en Inhoud; iedere Aflevering à *f* 1-25. *Bij de fraaije uitvoering zal er misschien zeldzaam een goedkooper werk in ons Land zijn uitgegeven.*

LIBRAIRIE MILITAIRE DE BROESE & COMP., à Breda.

ENCYCLOGRAPHIE

DES

SCIENCES MILITAIRES,

OU

COLLECTION DES MEILLEURS RECUEILS ET JOURNAUX PÉRIODIQUES, FRANÇAIS [illegible]

EXTRAIT DU PROSPECTUS.

En France, le *Journal des Sciences militaires* et *le Spectateur militaire*, recueils paraissant mensuellement, comptent déjà, le premier 15 années et le second 13 années d'existence. Deux journaux *la Sentinelle, journal des intérêts de l'Armée*, et *l'Armée, journal militaire et naval*, sont aussi publiés, et paraissent une fois par semaine.

Mais le prix de souscription à tous ces recueils est assez élevé, ce qui explique pourquoi ils ne sont pas plus répandus.

Nous avons donc pensé que ce serait rendre service aux militaires que de leur offrir, avec une grande économie de prix, sous le titre d'*Encyclographie des Sciences militaires*, la reproduction entière, textuelle et multiple des quatre recueils ou journaux que nous venons d'énumérer, auxquels s'ajoute une cinquième partie: le *Journal de l'armée belge*, indispensable de la traduction des meilleurs articles publiés dans les journaux militaires allemands, anglais, russes, suédois, hollandais, etc., etc.

Chacun de ces recueils devant porter une pagination différente, il sera facultatif de souscrire à un seul, à plusieurs ou à la collection entière.

CONDITIONS DE L'ABONNEMENT.

Il paraîtra, chaque mois, en outre de plans ou cartes, un cahier in-8 à deux colonnes, d'environ 15 à 16 feuilles d'impression, papier et caractère conformes au spécimen. Prospectus [illegible] pour chaque [illegible].

A partir du 15 avril 1840, la [illegible] paraîtra [illegible] de 16 pages.

[illegible]

Les souscripteurs à la collection complète jouiront encore d'une remise. On ne pourra souscrire pour moins d'une année. MM. Les souscripteurs sont priés de bien indiquer leur adresse. — L'abonnement leur arrivera *franco*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers,